

HUMOR_ZASINÁČ.SK 2015

Zborník Fóra humoristov pri Knížnici Juraja Fándlyho v Trnave

ISBN 978-80-88695-50-9

© Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave

Obsah

ÚVOD	3
Beata Vargová Kuracinová	5
Janka Blašková	10
Mikuláš Jarábek	13
Eva Jarábková Chabadová	19
Michaela Mondeková Mrvová	25
Viera Mikušová Roderová	26
Jozef Šelestiak	29
Ladislav Szalay	32
Vojtech Haring	34
Koloman Uhrík	36
Pavel Pollák	37
Natália Murat Oravcová	40
Ladislav Hanniker	43
Peter Valo	45

ÚVOD

Milí čitatelia,

v roku 2015 zavŕšil literárny klub Fórum humoristov pri Knížnici Juraja Fándlyho v Trnave svoje prvé sedemročie. Napriek tomu, že pôsobenie tohto klubu v porovnaní s ostatnými literárnymi klubmi na Slovensku je krátke, môže sa pochváliť aj medzinárodnými úspechmi. V lete tohto roku členovia Fóra humoristov úspešne reprezentovali trnavský humor na 4. medzinárodnom poetickom festivale Po stranách Moravy. A zažiarili nielen spoločným programom Výskyt Babky Blaškovej v literatúre, ale aj poetickým slovom našich autoriek Evy Jarábkovej Chabadovej a Beaty Vargovej Kuracinovej, rovnako aj karikatúrami Michaely Mondekovej Mrvovej. O festivale sa viac dočítate v príspevku Beatky Vargovej Kuracinovej. Výnimočným bolo stretnutie s nestorom slovenského humoru Stanislavom Štepkom a Ladislavom Hubáčkom z Radošinského naivného divadla. Mikuláš Jarábek nás postupne previedol cez jednotlivé etapy tvorby hosťa Stanislava Štepku. Pre Trnavčanov boli zaujímavé najmä spomienky na Trnavu a trnavské divadlo, kde uvádzal trilógiu Ako som vstúpil do seba, Ako sme sa hľadali, Ako bolo.

V tomto roku sme v tričkách Fóra humoristov reprezentovali aj na výnimočných podujatiach, ako boli súťaže vo varení guláša alebo aktívnou účasťou na Veľtrhu pre seniorov.

V Humor_zasináč.sk 2015 prezentujeme tvorbu týchto autorov:

Janka Blašková

Ladislav Hanniker

Vojto Haring

Mikuláš Jarábek

Eva Jarábková - Chabadová

Beata Kuracinová Vargová

Viera Mikušová – Roderová

Michaela Mondeková Mrvová

Natália Murat Oravcová

Pavel Pollák

Ladislav Szalay

Jozef Šelestiak

Koloman Uhrík

Peter Valo

Z pozostalosti Vojta Haringa, ktorý nás navždy opustil v minulom roku, nám poskytol Mikuláš Jarábek ešte dve výborné poviedky. Pre spomienku na ďalšieho zakladajúceho člena FH Kolomana Uhríka, ktorý zomrel v auguste tohto roku, uverejňujeme poviedku z jeho knihy Blednúce spomienky (Trnava, 2009). V tomto ročníku nájdete aj dobré čítanie od Pavla Polláka, rodeného Trnavčana, žijúceho momentálne v Krompachoch.

Príjemné čítanie!

**Benjamína Jakubáčová
Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave**

Beata Vargová Kuracinová

PO STRANÁCH MORAVY

V piatok 24. júla 2015 si členovia Fóra humoristov pri Knížnici Juraja Fándlyho v Trnave vybehli do Senice, kde v Záhorskej galérii mali za cieľ rozosmiať prítomných programom Výskyt babky Blaškovej v literatúre s podtitulom Vedecko-poetické pojednanie podľa scenára Evy Jarábkovej. Program bol súčasťou medzinárodného poetického festivalu s názvom Po stranách Moravy. Je to už v poradí 4. ročník. Koná sa striedavo na slovenskej a moravskej strane. Tento raz sa v Senici zišli poetické duše z Moravy, Čiech, Slovenska i Poľska. Z množstva ponúk vybral organizátor Vladimír Petrovič práve program Trnavčanov, možno zo zvedavosti. Prelínali sa v ňom vážne i veselé témy, poézia sa striedala s absurditou, hovorené slovo so spevom.

Zazneli aj príhovory oficiálnych hostí, aj oboznámenie s činnosťou Fóra v podaní Benjamíny Jakubáčovej, zástupkyne riaditeľky Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave. Hostia festivalu, nepripravení na takýto štýl programu, boli zo začiatku trochu rezervovaní, ale potom vypukla veselosť naplno. Odborná porota v zložení Benjamína Jakubáčová, Janka Blašková, Miki Jarábek hodnotila a odmeňovala verbálne a hudobné prejavy. Hoci sa Peter Roháč, Beata Vargová Kuracinová i Eva Jarábková snažili, ako najlepšie vedeli, vždy bol jediný víťaz – Benjamín Škreko. Janka Blašková v závere strhla masku, pod ktorou sa skrývala táto záhadná okolnosť. Moderátorka Eva Jarábková nemusela veľmi drankat' o potlesk. Michaela Mondeková zožala úspech svojimi pohotovými karikatúrami hostí.

Po spoločnej fotografii sa do penziónu Atlas presunuli iba tri dámy: Michaela, Eva a Beata. Ostatní členovia skončili pobyt a vrátili sa domov.

Po ubytovaní sa večer zišli účastníci festivalu v spoločenskej miestnosti, kde sa vytvorila neformálna atmosféra a jednotliví pozvaní hostia predstavili počas zoznamovacieho seminára svoju činnosť a tvorbu. Nechýbali ani dobroty napečené šikovnými rukami poetiek. Mnohí sa už dlhšie poznali, no malá trnavská delegácia tu bola prvýkrát. Eva Jarábková očarila svojimi vtipnými básňami, Beata Vargová Kuracinová zaspievala svoju zhudobnenú báseň. Michaela Mondeková tiež porozprávala o sebe.

Druhý deň sa po raňajkách autami v kolóne presunuli všetci do Košarísk, kde v miestnom evanjelickom kostole boli šarmantnou pani farárkou

oboznámení s históriou miesta, kostola i rodiny Milana Rastislava Štefánika. Na monumentálnej mohyle Bradlo Vladimír Petrovič podal erudovaný výklad o živote jedného z najvýznamnejších Slovákov. Bol to vlastne akýsi seminár, podklad pre hlbšie poetické vnímanie a zamyslenie pre citlivé senzory poetov. Osviežením bola skupinka z Čiech v dobových kostýmoch z rokov okolo I. svetovej vojny. Boli pripomenutím osláv 135. výročia narodenia M. R. Štefánika.

Ďalším cieľom boli Smrdáky, kde po obede boli účastníci oboznámení s prostredím a históriou liečebných kúpeľov. Nasledovala tvorivá dielňa, ktorú viedol básnik Laco Špánik, a diskusia medzi poetmi.

Hlavným bodom programu bol Galavečer v amfiteátri v blízkosti architektonického skvostu - hotela Vietoris. Predstavili sa tam svojou poéziou jednotlivci i kolektívy KAPL- Klub autorov a priateľov literatúry zo Záhoria, LKAH- Literárny klub autorov Hodonínska, Brak Bratislava, Generácia nula Banská Bystrica a aj dve trnavské poetky Eva Jarábková a Beata Vargová Kuracinová ako Duo Tété svojou poéziou a hudobnými vstupmi. Boli odmenené búrlivým potleskom. Vítaným oživením bol herec a recitátor Jozef Šimonovič. Prítomní poeti nadviazali vzájomné priateľské vzťahy. Niektorí zotrvali ešte jednu noc v penzióne Atlas, trnavské zoskupenie odviezla Michaela Mondeková svojím autom po rozlúčke domov. Všetci sa už tešíme na budúci ročník poetického festivalu – tento raz na druhej strane Moravy - v Hodoníne.

Beata Vargová Kuracinová

BB FENOMÉN

Vážení priatelia,

s radosťou vám oznamujeme, že sme založili SBS – Slovenskú blaškologickú spoločnosť. Jej cieľom bude skúmať a relevantnými faktami dokázať existenciu fenoménu nazvaného skratkou BB, čiže babka Blašková. Predmet skúmania sa objavuje v našich i svetových dejinách nečakane ako UFO. Sú o ňom latentné zmienky vo vedeckých publikáciách, kedy vedeckí pracovníci pri všetkej snahe nenachádzajú adekvátne a hodnoverné odpovede na skúmanú tému, vyslovujú preto rôzne teórie, tézy a antitézy, no odpoveď pozná len Ona. Keby sa jej

spýtali, dozvedia sa. Ved' aj mýtus, ktorý sa archetypálne šíri ústnym podaním od čias, kedy sa vyvíjalo abstraktné myslenie, nás usmerňuje k hlbokému presvedčeniu hovoriaceho, že: „To vie len babka Blašková, prípadne, spýtaj sa BB.” V snahe odmytizovať tento jav a podrobiť ho vedeckému skúmaniu, obrátili sme sa na Historický ústav SAV, kde sme oslovili všetky jeho oddelenia od najstarších po najnovšie dejiny. Po preskúmaní našej požiadavky zaujal HÚ SAV zamietavé stanovisko s odôvodnením, že skúmanie tohto javu je, podobne ako výskum týkajúci sa paranormálnych javov a UFO, založené na nevedeckých základoch, keďže sa nedá odborne verifikovať.

Preto sa rozhodli niektorí nadšenci založiť spoločnosť, ktorá napriek neprajnosti vedeckej komunity chce podať historicky overené fakty o existencii BB, i keby pochádzala z inej planéty našej slnečnej sústavy, prípadne zo vzdialeného vesmíru. Členom našej komunity sa môže stať každý, kto sa stretol s fenoménom BB a dokáže popísať okolnosti a situáciu, počas ktorej bol hlboko presvedčený, že sa stotožnil s javom, ktorý pomenujeme ako BB. Google sa síce tvári, že všade je a všetko vie, ale na babku Blaškovú nemá. Poskytol nám iba možné miesto výskytu nášho predmetu skúmania, a síce Banskú Bystricu s jej rôznymi administratívnymi inštitúciami. Čo nám navodzuje situáciu, že BB skutočne existuje? Neprajníci môžu tvrdiť, že je to ako v prípade vedeckého ateizmu, kde tragicky neexistoval predmet skúmania. My sa však ocitáme v inej situácii. Čo myslia tí, ktorí vravia: „To nevie ani babka Blašková”, čo je absolútnym vrcholom nevedomosti. Skratka JPP – jedna pani povedala - v sebe tiež obsahuje skrytý odkaz na BB. Aj okrídlený výraz alebo ustálené slovné spojenie - s'ážuj sa na lampárni - odkazuje nepriamo na BB, ktorá sa môže vyskytovať na hociktorej lampárni vo všetkých administratívnych inštitúciách našej vlasti. Dostávame sa k bodu, kedy treba nazrieť do dejín zrodu tejto mýtami opradenej bytosti.

Zdá sa, ba sme priam o tom presvedčení, že bola stará už od narodenia, čo mohlo vyvolať rozruch v ľudových vrstvách alebo bola umne zamaskovaná do bytosti iného pohlavia. Nahliadnutie do dejín nám komplikuje fakt, že až Mária Terézia a Jozef II. zaviedli presnejšiu identifikáciu obyvateľov Rakúska-Uhorska dedičným priezviskom. Predtým by sa pravdepodobne jednalo o Babku zvanú Blaškovú, latinsky Babku dictus Blasko. Ale nezúfajme, v dejinách sa dá nájsť svetlý príklad, ako si hlavná hrdinka

našej spoločnosti, ozdoba celosvetového diania, vedela poradiť aj v prekérnych situáciách.

V 15. storočí, v čase panovania Žigmunda Luxemburského, zaujala miesto na čele husitskej posádky, ktorá obsadila Trnavu. Volala sa inkognito Blažek z Borotína. No, povedzte, môže chlap drancovanie, znásilňovanie a vypalovanie miest a dedín nazvať spanilou jazdou? Nie! To sa babka Blašková spanila - stala sa pánom... alebo pannou...? Z dobových prameňov sa dozvedáme, že Blažek z Borotína alias babka Blašková si nikdy neodkladala výzbroj ani výstroj. Dokonca spávala v drôtenej nočnej košeli, brnenie a prilbu odkladala len v prísnej intimite.

V 13. a 14. storočí sa na strednom Slovensku vyskytovala pod menom Blaškovka, na východnom pod menom Blaškuľa. V istom nepresne datovanom období sa BB chcela stať dokonca pápežom, veď je neomylná. Zobrala však feministicky na seba podobu ženy a to jej bolo osudné. Komisia, ktorá distingvovane skúma pomocou špeciálne upraveného stolčeka pohlavie uchádzača, nenašla zodpovedajúci orgán na jej tele a keďže doteraz platí prísny celibát, odmietla uchádzačku, aj keď atribút neomylnosti ju predurčoval na toto miesto.

Zhruba v tomto období vzniká jej erb. Kosoštvorcový štít je rozdelený do štyroch polí purpurovej a modrej farby, kde sú na dvoch náprotivných poliach štylizované bútl'ové vrby ušaté – salix aurita. V dvoch ďalších poliach sú symboly obrovských ľudských úst.

Karla Havlíčka Borovského, českého búrliváka a rebela, ktorý si dovoľil kritizovať vrchnosť a zato bol vo vyhnanstve, tak erb našej legendárnej osobnosti zaujal, že vytvoril básnickú skladbu Král Lávra. Rovnomenný hlavný hrdina postupne vyvraždil všetkých holičov v krajine: každý rok jedného. Na vine boli jeho obrovské ušiská, ktoré umne skrýval, ale raz za rok bolo nutné spáchať hygienu a vtedy vyšla najavo pred synom smrti ušatá pravda. Len mladý Kukulín bol ušetrený a musel prisahať na holičskú česť, že ušaté tajomstvo nikomu nikdy nevyzradí. Vynašiel sa a pošepkal ťaživú pravdu bútl'avej vrbe, pravdepodobne reinkarnovanej BB. Pravdu ale neukrižuješ ani nepopravíš, tak kráľovi zaspievala basa, ktorej kolík bol z ušatej vrby – salix aurita, smutnú nepodplatiteľnú skutočnosť. A ajhľa, nič také sa nestalo, len kráľ sa zbavil ťažkého bremena.

Vidno, že BB sa v našich dejinách transformuje do rôznych podôb.

Matka Jozefa Ignáca Bajzu sa tiež volala za slobodna Barbora Blašková. Jej syn, múdry, inteligentný, tvorivý René mládenec napísal kopu príhod, pridal skúsenosti, ale bol konfliktný a často sa dostával do sporov s vrchnosťou. Asi mu už v zrelšom veku BB nemohla poradiť, ako diplomaticky riešiť problémy, lebo už bola zrejme reinkarnovaná v inej podobe a v inom priestore.

Ale podme do sveta. India, Barma, Francúzsko, Španielsko, Anglicko sú miesta pobytu Georga Orwela, autora štvorčíslicového románu 1984.

Ako by svet dopadol, keby mala absolútnu moc nad ním len jedna osoba, ktorej poskokovia tupo, bez premýšľania slúžia, napísal Orwel vo svojej pochmúrnej vízii. Diktátorskú BB zosobňuje v podobe muža po štyridsiatke s hustými fúzami, ktorého oči každého sledujú, nech by sa pohol kamkoľvek. Vlastné myslenie sa považuje za ideozločin, ktorý rýchlo zlikviduje ideopolícia a vinník je vaporizovaný - vyparí sa a aj všetky stopy po ňom. Big Brother. Pozor! Podľa Orvelovej strašidelnej vízie sa všetko už deje a v roku 2050 už nikto nebude poznať staroreč s pojmami sloboda, rovnosť, právo a ak áno, tak v novoreči budú mať vyprázdnený význam.

Prichodí nám dúfať, že BB sa ako absolutistický, všemocný, všadeprítomný a všetko kontrolujúci Big Bradr Orwelovi zjavila len v zlom sne, aby sme nezblbli celkom.

Aby sa však BB zviditeľnila a zhmotnila aj vo fyzickej kráse, reinkarovala sa vo Francúzsku do Brigitte Bardot. Stala sa francúzskou značkou ako Pežot. Predpokladá sa, že je tu spojitosť s príchodom tejto značky na Slovensko. Brigitte alias BB sa chcela zjavne dištancovať od desivej vízie, ktorá prepadla pána Orwela, zahorkla na nevd'ačné ľudstvo, ktoré plieni planétu a so všetkou váhou svojej osobnosti sa vrhla na ochranu zvierat, ktoré nemôžu za to, že sme tu my.

Priezvisko babky Blaškovej – BB môže byť pôvodné alebo nadobudnuté. Z času na čas si vyhladne obeť, nájde si chlapa s priezviskom Blaško. Tak sa stalo aj v trnavskom divadle, konkrétne v zrkadlovej sieni, kde si odchytila istého Jána B, a tak sa vydajom za neho prepracovala až do súčasnosti. Robí tu však presný opak ako Big Bradr: kritizuje, dorypuje, pácha ideozločiny, za čo môže byť s veľkou pravdepodobnosťou vaporizovaná – vyparená bez stopy.

Podali sme vám relevantné dôkazy o rozporuplnej bytosti zosobnenej pod skratkou BB. Objavuje sa, stráca a znovu sa vynára v nových súvislostiach.

Novú nádej do nás vlieva objavenie zmienky o tzv. chronovízore – zariadení, ktoré je schopné vidieť do budúcnosti, ale aj nazrieť do minulosti. Vynašiel ho taliansky kňaz Pellegrino Maria Ernetti v roku 1960. Fungoval tak, že sa naladil na zvyšné vibrácie, ktoré sú dôsledkom každého deja, a tak možno sledovať akúkoľvek udalosť. Dozvedeli sme sa, že tento prevratný vynález zmizol, konšpirační milovníci si myslia, že ho vlastní Vatikán. Toto sme sa dozvedeli z googlu, ktorý má síce medzery v blaškológii, ale sem – tam vnesie svetielko do tmy.

Preto členovia SBS zriadili pátracie oddelenie – Detektívnu blaškologickú kanceláriu s cieľom vypátrať, či tá, čo stojí pred vami, je skutočná BB. Možno vám táto Jedna Pani Povie, kde je tá správna lampáreň pre všetky vaše sťažnosti, lebo to vie len BB. Aj vedecké kruhy zaváhali, ak sem nevyslali svojich zástupcov. Ak je to tá správna BB, náš svet je zachránený.

Janka Blašková

INVESTÍCIJA

Každý rok, keď sa priblíži jar, naščívá našu obec jehovisty. Šak ich šeci poznáme, sú slušne otravný a neodbytný. Ponúkajú letáky, časopisy, knižky a pozvánky na stretnutjá. Ja any ich, any ich víru nemosím. Tak sa stalo aj pret Velkú nocu. Bol pekný čas, slnέčko svícilo, tak som sa puscila umývat okná, šak boly po zime ušubrané. Keť som bola v plném pracovném nasadený, vyštveraná na rebríku, zazvonyl zvonček. To ma naščívila partyja žen, aby ma presvíčala o jejich životnej filozofiji. Slušne som sa ohradzila, že nemám o jejich kázaný záujem, že nemám čas. Vráčila som sa na rebrík, za chvílu sa zvonček ozval zaseky. Bola to náščeva ďalšej partyje jehovistov. Keť som sa ich po zbytečnej, nyšt nehovorácej debaťe zbavila, vydýchla som si. Tažko –horko som zaseky vylézla na rebrík, že zavesím firhangy. Hovorí sa, že do treťyce šecko dobré, ale v tento prípade to neplacilo. Verte alebo né, zvonek zvonyl zaseky. Strepala som sa z rebríka a pret bránu stály, no do asi? Jehovistky! To ma už dožralo a opýtala som sa,

prečo otravujú ľudí, alebo či mi došli pomôcť. Na to my jedna z tých žén povedala, že najlepšia investícijs je do slúžky. Potom budem mat čas, nebudem ustatá a nervózna. Aby som ich neoblála, friško som treskla z bránu a vypla zvonek. Až do večera mi v ušách hučala tá múdra rada, že najlepšia investícijs je do slúžky. A prečo na nu nemám? Ony na nu majú, ket celé dny chodzá a otravujú ľudí? Alebo u nych doma upratujú jejich ovečky, keré naverbuvaly pri tých pochodoch? Čekám otpevet, ale friško, lebo ony prídu zas.

VESELO NA GULÁŠI

Jedna moja kamarátka, spisovatelka, mi darovala historické pero a nakázala mi, že s ným mosím písať len pekné a veselé príbehy. Tak tu je jeden z minulého týdna, pekný a hádam aj veselý. My, humoristy zme sa rozhodly, že pójdeme sútažiť ve varený guláša do Jaslovských Bohunýc. Postavily zme muštvo a to z pet báb a jedného chlapa. Šak aj ten jeden, mal len pomocnú funkciju, lebo mosel šecker natáčat, nélen nás, ale celú sútaž, v celém parku. Tak zme z neho veľký chosen nemaly a boly zme jedziné babské muštvo z tricátých zúčasnených. Aj ket zme varily sútažný guláš prvý raz, aj ked nám súpery hádzaly polená pod nohy, aj tak zme to zvládly a umýscily zme sa asi tak v prvej desátke, dostaly zme diplom a súdek piva. Vrácim sa k tým polenám. Vedla nás humoristék varily tré veselý chlapani, dobrý kucháry z troma výtazným poháry. Náhodu sa náš recept dostal na ich stól a ket zme ho tam našly, velyce sa smály na tem, že varíme podľa receptu pany Alenky a že ked nám ho zeberú, môžeme ícit domov. Ale ináč boly dobrý, aj ponúkly, aj poradzily a nakonéc aj vyhrály. Súpery z druhej strany sa pokúšaly spáchat na mna atentát, padal na mna od nych komín z kotla, ale naščascí som sa scihla uhnút.

Aj na just týmto podrazom zme guláš dovarily a boly zme pyšné na každú pochvalu, aj že náščevnýkom chucil. Pochválila ho aj naša kamarátka z mužom, kerý jako polovnýk chodzí roky varyt súťažné guláše a jako dlhoročný starosta býval aj v porote. Jak pochvályl len z kamaráctva nevadí, kamarádzime sa ze správnyma ludma. Zháname ďalšie recepty a na rok sceme vyhrát. No čo je to pekné a veselé, alebo mám pero vrácić?

VLÁČIK

Chlapy a vlaky to sú jako spojené nádoby. Ket sa s nyma nehrajú doma ze synom, alebo z vnukom, tak sa aspon na ne chodzá kukat na štáciu. Mám známeho, kerý sa mašinkám upísal na celý život a prisahal im vernost až do smrci. Tento mój známy jako ináč, cestuje do roboty vlakom, šak aj robý na radytelstve tejto firmy. Ve vlaku zažije šeličo zaujímavé, stretne šelijakých ludzí, tak mi raz o jednom spolucestujúcem povyprával. V Trnave na stanyci ho upútal pán v dôchodkovém veku, nenápadný, skromne, jednoducho oblečený. Vácej razy ho ráno vidzel na nástupišči. Raz nastúpil do teho istého vlaku jako mój známy a podvečer sa vracaly též z jedným spojom, tak sa daly do reči. Tento skromný pán sa mu priznal, že miluje mašinky. Za mlada nemal čas any penáže, aby cestoval. Mosel od rána do večera robyť, aby uživil rodzinu. Ket si ukradol kúsek času, išól sa z detma, neskór z vnúčenci, aspon kuknúť na mašinky, aj ket necestoval. Ale hurá, čúl na staré kolená sa móže do sýtosci povozit. Šak je to zadarmo. Už mu na to aj ze skromného dôchodku vynde. Ráno sa vybere, určí si trasu a ide spoznávat krásne Slovensko. Dójde do vybratého mesta, pokuká památky, alebo prírodu, kúpi si jedno pivko, polévku, poobede sadne na mašinu a spokojmný ide domov. Už má plán na celý rok, kam sa zaveze, čo ešče spozná. Hovorý, že sa drží hesla, že čo v živote uvidzí, to mu dygdo nezebere. Mój známy mu mosel dat za pravdu a já též.

Mikuláš Jarábek

KALENDÁRIUM LÁSKY

V kalendári svietia mená,
občas ľuďom život zmenia.
Koho chvália iba hlásy,
oživí ich kvások lásky.

Na tú svätú Katarínu
kto nemá po boku ženu,
pokým príde Andreos,
pod perinu strčí nos.

Na svätého Edmunda
koho smútok nahlodá,
hoc mu slotá dláždi cestu,
nech si zájde po nevestu.

Ak na svätú Bibianu
sníva sa ti s láskou k ránu,
radšej dobre zavri vráta,
iste ťa už strídža máta.

Na svätého Oldricha
letná mucha dodýcha.
Mikuláš už chystá sane,
do Trnavy pri Verdone.

Dobrá rada Mikuláša
aj dospelým dar prináša:
Ženu láska nech povznáša,
a verný muž nezakáša!

Natália Murat Oravcová

Náručia lásky otvorí
aj sviatok svätej Barbory.
Múdra žena, namojveru,
dáva nádej, lásku, vieru.

Ďalšia adventná nedeľa,
kam si nám lásku podela?

Keď mám dáku patáliu,
vzývam svätú Kornéliu.
Čoho nie je hodná vráska,
lieči mi aj víno, láska.

Na trhy chodím od rána,
už od svätého Bohdana.
Lepšie sa to však roztáča,
keď stretnem Petra Roháča.

Aj deň svätej Judity
láka mladých z ulity.
Náručia sú plné lásky,
milej, a či inej krásky?

Len z plného pohára
degustuje Dagmara.
Opije aj pocit lásky,
kto bozkáva milej vlásky.

Kým anjel lásku rozdáva,
aj nám sa čosi dostáva.

Radí svätá Otilia,
že je krásna každá chvíľa,
keď sa k sebe s láskou túlia
vo dvojici milý, milá.

Strigy si rady užijú,
keď mužov mocou opijú.
Lucie však majú odvetu,
aj augiášov chliev vymetú.

Poznal som takú ulicu,
kde mali pyšnú lvicu.
Kde láska citom prekvitá,
netreba chodiť do sveta.

Hoci svätá Albína
býva štedrá na vína,
moja láska tá je iná,
s ňou mi chutí medovina.

Natália Murat Oravcová

Rád by som svetom pochodil,
mnohé srdca dary,
ako Traja králi,
na oltár lásky položil.

Aj tá svätá Alexandra
vo dne v noci perie pára.
Lásku ale nezaznáva,
sniežik sype do chotára.

Nieкто spieva Óó Karina,
jemu stačí okarina.
Aj hudobná predohra
jeho milú rozohrá.

S obrom Dávid vybral,
všade svoj rod rozsieval.
Načo hárem, som kto som,
láska je mi osudom.

Silvester si zahol rožtek,
lásku pozná iba z kníh.
Kto nestihol aspoň božtek,
azda chytí druhý dych.

Daniela videla anjela,
odvtedy muža nechcela.
On je však láskou strelený,
preňho je anjel vtelený.

Drahoslav sa neparuje,
ego ho občas až zduje.
Nezávidím takým hlavám,
radšej láske prednosť dávam.

Antónia sviatkom vonia,
trojkráľová je to vôňa.
Najkrajšia je ale žena,
ako vždy, tá vyvolená.

Natália Murat Oravcová

Z popolvára stal sa kráľ,
taký bol vraj Dobroslav.
Kto má srdce, lásky dar,
býva lepší ako kráľ.

Zas po roku v kalendári
aj Kristíny meno žiari.
Má či nemá? Neváha,
mladosť láske prednosť dá!

Smolu má vraj Nataša,
že jej manžel zakáša.
Chodí sama do kina,
happy-end ju dojíma.

Alexej i Alex
zabudli už na sex.
Majú slogan: Láska naša
je vždy vína plná čaša!

Dáša plače, padá dážd',
nechal jej len pršiplášť.
Vybral sa vraj za inou,
chudák, mokrý podchvíľou.

Márnotratná Malvína,
leje vodu do vína.
Zato vie byť po chuti,
tým čo hlavu pomúti.

Keď slávil Rastislava,
nebola to žiadna sláva.
Sťali sa u Radovana,
žúrovali až do rána.

Bulvár chváli Radovana,
bude z toho zlatá baňa.
Nepríde o svoju šticu,
našiel pannu zázračnicu.

V Malom Ríme od rána
hľadám rým pre Bohdana.
Ten rým vďaka Bohdane
aj v Ríme mu pristane.

V abrahámskom veku králi
nedostatok synov mali.
Starý bača, ak je jarý,
je to aj zásluhou Sáry.

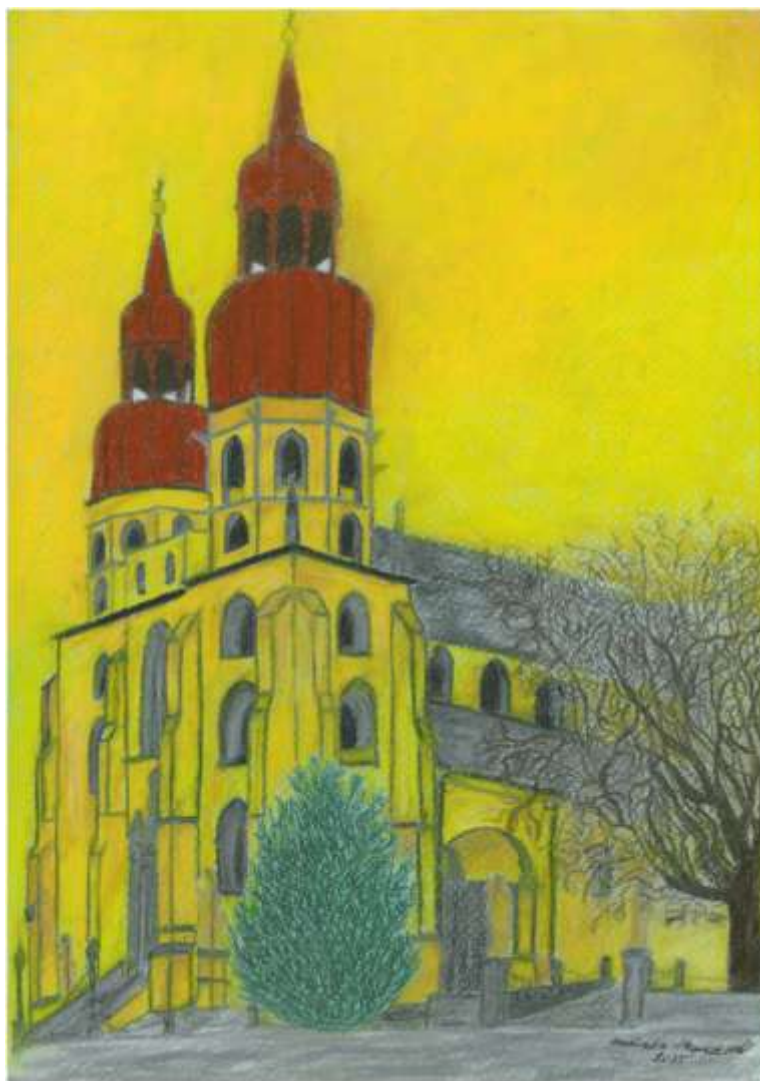
Dalibora prešiel spev,
s husličkami biedu trel.
Bez iPodu aj dnes sluší,
komu znejú husle v duši.

Vincenta je mnohým ľúto,
nebral lásku netto – brutto.
Daroval aj vlastné ucho,
nectil slávu, ani brucho.

Dievčatá zo Zornice
boli korza stálice.
Korzo zmizlo, Zoru máta,
zachráni to mládež zlatá!

Na plesoch sa vznáša Saša,
pravé perly, plná čaša.
Na charitu vyberie
aj ďalší ples v Opere.

Herodes vyhnal Tamaru
bez ľútosti, len z rozmaru.
Tyran si ľahko pomôže,
nevzdychne ani - jajbože.

Malý Gašpar často plakal,
kto mu také meno dával.
Nomen omen, vraví tatko,
lepší Gašpar, než gašparko.

Či prší, či nasneží,
Eme v hlave mátoží,
že príde princ na saniach,
čo privezie hviezdny prach.

Emil s Emou jedno sú,
často sa však nezesú.
Deň po dni sú v kalendári,
zvyknú si, keď budú starí.

Blažej Vittek- workoholik,
s objektívom je sokolík.
Harmóniu nebeských sfér
zvečnil v krásach mesta i diev.

Všetci radia Veronike,
že vyhrá v hre Šťastie z Niké.
Keď zatočia kolesom,
volá: Holá, šťastná som!

Doma majú Dorotu
len na samú robotu.
Miesto princa sníva o tom,
že sa stretne s Karlom Gottom.

Romuald má ženy rád,
švagrínku chcel oblápať.
Lásku berie ale chvatom,
pod papučou je aj s bratom.

Zdenko spieva veľmi tenko,
dievčatám sa zato páči.
Veď ma svaly, čo aj malý,
kto neverí, nech opáči.

Gabriela chce anjela,
má oplana manžela.
Vypije on každý trúnok,
nie je dobrý podarúnok.

Natália Murat Oravcová

Pochytilo Dezidera,
že sa hodí za premiéra.
Bude hlásať lásku k ľuďom,
opájať sa vlastným bludom.

Znova je tu Valentín,
čas lásky a dobrých vín.
Kto vie lásku ctiť a dať,
môže ju aj rozdávať.

Eva Jarábková Chabadová

Z cyklu poviedok My, deti

ELEKTRIKA

My, deti z našej ulice, sme na jeseň sedávali na snopoch z kukuričného kôrovnia a riešili dôležité veci. Najstarší a jediný chlapec medzi nami bol Marko, potom Anka, jej sestra Katka, uplakaná Dáša, moja sestra Žofka a najmladšia ja, Evička. Práve teraz sme riešili, ako to potečie do domov tá električka, lebo už od leta sa na našej ulici kopali jamy, osádzali drevené stĺpy a nat'ahovali elektrické drôty.

Pre mňa bola naša ulica (tak sme ju všetci volali, naša ulica) neuveriteľná. Dlhá bola asi kilometer, to viem, lebo keď sa na konci ulice bili Danihelovci, tak mama hovorila, že ich je počuť na kilometer d'aleko. No a bolo na nej iba 26 domov, schovaných hlboko v záhradách, takže ulica vyzerala, ako jediná ulica na svete bez domov. My dve so sestrou sme na našej ulici bývali od leta, takže naša ani tak veľmi ešte nebola a deti nás volali Češky. Vlastne sme ani neboli Češky, len sme sa tam narodili, povedala moja mama a ona to musela vedieť, lebo krásne spievala slovenské „lidofky“. To zas hovoril tato, ktorému sme v Čechách hovorili tatínek, ale tiež bol Slovák, aj keď jemu sa z Čiech vôbec nechcelo odísť, iba mame sa veľmi chcelo. Ani mne sa nechcelo a naša ulica sa mi vôbec nepáčila. Deti sa mi smiali a opakovali po mne, „já tady nebudu, ja chci jít domů.“ No hlavne, že sme na svojom a nie na cudzom, po Nemcoch, uzatvoril každú debatu tato, len neviem, prečo sa pri tom tak zlostne pozeral na mamu, na pustú ulicu bez asfaltky a na všetkých okolo. Keby sa boli opýtali mojej sestry a mňa, ako to potečie tá električka, boli by sme im

to vysvetlili, lebo my sme ju v Čechách mali od narodenia, aj keď sme jej tiež celkom nerozumeli. Ale nás, Češky, nikto nepočúval. Všetci počúvali Marka, ktorý to musel vedieť. Jeho otec robil okolo električky, kopal jamy a to bola, vraj, najdôležitejšia robota, lebo keby sa zle vykopal jamy, popadali by stĺpy a celá električka by vytekla na cestu.

„Tak drôty, to sú také tenké trubičky, do ktorých v elektrárni lejú električku a tá tečie do domov,“ vysvetľoval Marko. „Ale pozor, každý dom sa musí pripojiť.“ „Ako pripojiť,“ s plačom sa pýtala uplakaná Dáša. Tak sme ju volali, uplakaná Dáša. Plakať sa naučila od svojej mamy, s ktorou chodila po úradoch pýtať podporu pre muža, vojenského invalida a pre šesť detí. Nič nepomohlo. Na úrade jej povedali, že teraz máme rovnoprávnosť a pracovať môžu aj ženy a ten jej vojenský invalid, nemal na podporu tú správnu uniformu. Na našej ulici všetci vedeli, že nosil čiernu uniformu, len my, deti, sme nevedeli, čo je zlé na čiernej uniforme. A hlavne, že až taký invalid asi nebude, keď má šesť detí, hovorili ženy, aj sa tomu, neviem prečo, chichotali.

„Tak, ako sa to musí pripojiť?“ Znovu zaplakala Dáša. „Každý dom musí elektrikárov najprv pohostiť slávnostným jedlom,“ povedal Marko. „Môže byť aj rizoto z kohúta?“ opýtala sa uplakaná Dáša. „Lebo my sme chudobní a rizoto z kohúta je pre nás slávnostné jedlo.“ „Nie, rizoto z kohúta nemôže byť, môžu byť len šnicle, pečené kura, prinajhoršom guláš. No a potom prípojku treba zaplatiť a nakoniec zapíť.“ Len tomu poslednému uplakaná Dáša rozumela, doma otec zapíjal všetko, chromú nohu, čiernu uniformu aj každé decko.

„Dnes večer, konečne, potečie električka,“ oznámil Marko. „Musíte byť doma a musíte električku zažať.“ „Ako zažať,“ plakala Dáša. „Normálne, tak ako doteraz, od sviečky, alebo od petrolejky.“ Také somariny sme my dve so sestrou už nepočúvali a pobrali sme sa domov. V ten večer vo všetkých domčekoch blikali veľké svetlá, alebo celkom malé svetielka a mne sa po prvýkrát nechcelo odísť z našej ulice.

O mesiac sme my, deti, znovu sedeli na snopoch z kukuričného kôrovia a riešili električku. Marko povedal, že uplakanú Dášu musia odpojiť, lebo neplatia električku. On aj vie ako. Dá si na nohy otcove elektrikárske „mačky“, vylezie na stĺp (to sme mali prísne zakázané) a odpojí ju. Je to

velmi nebezpečné, ale on sa nebojí, stačí, keď si obuje gumové čižmy. Aj to všetko vykonal. Lenže! Keď už bol celkom hore, na stípe a už-už sa dotýkal drôtov, vybehol z domu jeho otec a strašne skríkol, „Marko dolu!“ A Marko, ktorý sa v panike mykol a dotkol sa hlavou drôtu, už aj letel zo stípa, z ktorého sa tesne predtým silno zaiskrilo. Najskôr leteli gumové čižmy a za nimi Marko, rovno k nohám uplakanej Dáše. A to bolo jeho šťastie, že nepadol na cestu, že letel za tým plačom a že Dáša stála v tráve. Ale aj tak to bolo také strašné, že sa mi znovu chcelo odísť z našej ulice.

Natália Murat Oravcová

DO PEKLA

Dnes sme my, deti, nešli do školy. Teda vlastne išli, ale prišli sme až na telesnú výchovu a to sme už ozaj nemuseli, lebo sme cvičili od rána.

Do školy sme sa vybrali ako vždy - ráno o pol siedmej, lebo iba na koniec našej ulice trvala cesta 20 minút a potom ešte po Bratislavskej až ku kostolu na Tulipáne a tam, na fare, sme mali triedy, že vraj kým nedostavajú novú panelovú školu podľa sovietskeho vzoru. „Som zvedavý, či aj farára zdravia česť práci,“ staral sa tato. Najd’alej to mal Adam, lebo

býval až na konci našej ulice, naproti Danihelovcov. Aj tí chodili do školy, ved' ich bolo 13 detí, tak vždy ich niekoľko do školy muselo chodiť. Len nikdy nevedeli, do ktorej triedy, tak chodili do každej dva razy, to povedal srandista, náš tata, chlapom v krčme, ale aj my, deti, sme sa to dozvedeli, lebo my sme sa vždy dozvedeli všetko, čo hovoria chlapi v krčme. Danihelovci s nami nechodili, chodili sami, ale aj tak ich bolo vždy viac ako nás ostatných dokopy. A chodili celkom poslední a niekedy aj celkom zabudli do školy prísť. No a práve preto sme mali zakázané chodiť spolu s nimi a ich sme tiež vôbec nezaujímal, zaujímalo ich len, čo máme v kabele na desiatu. Teda Adam vyrazil z brány o päť minút pol siedmej a po ceste sa k nemu pridávali Anka, Katka, moja sestra Žofka, ja, Evička a nakoniec uplakaná Dáša. Marko tento rok do školy nechodil. Dáša nám rozprávala, že leží v gypsovom koryte, lebo ako padal zo stípa, keď išiel uplakanú Dášu odpojiť od električky, tak sa nielen popálil skoro na celej tvári a rukách, ale si aj dolámal chrčticu. Iba Dášu jeho mama k nim pustila, lebo ona mu vlastne zachránila život, keď tak hlasno plakala, že Marko letel za jej plačom a padol do trávy a nie na cestu. Nás, ostatné deti, k nemu jeho mama nepustila, lebo že sme hnusné štence, čo Marka nahovorili. Nikto ho nenahováral, ale moja mama povedala, aby sme to nechali tak, že jeho mama si musí nájsť vinníka, lebo potom to strašné nešťastie ľahšie prežije. Tak sme sa nehádali a pomáhali sme Markovej mame prežiť to strašné nešťastie. Dáša teda vedela, že leží v koryte, aj že stále zisťuje, či už platia električky, alebo či ich už odpojili.

Cestu do školy sme si najradšej skracovali krížom cez Palkovičovú parcelu, potom sme popod stĺp prešli rovno do Kovosmaltu, ktorému všetci hovorili Koburg. S Palkovičovou parcelou to bolo tak. Bola uprostred kilometer dlhej ulice, na pravej strane, a tak, ako všetky ostatné parcely na pravej strane, susedila s fabrickým plotom. Všetci z ulice si skracovali cestu do Koburgu práve cez jeho parcelu, potom kúsok po chodníku medzi fabrickým plotom a činžiakmi, rovno na vrátnicu továrne. „Nič mu tam nerastie okrem trávy a narobí s tou parcelou cirkus, ako keby tam mal zakopaný poklad,“ vyslovila naša mama prorocké slová, keď nám, deťom, zas raz Palkovič nadával, že nám nohy doláme. Zbytočne sa hádal, staval plot, vždy mu ho chlapi, ktorí tadiaľ chodili do roboty, prestrihli. Nakoniec dostal úradný príkaz, že musí povoliť prechod cez svoju parcelu a nesmie

brániť pracujúcim v prístupe na pracovisko. Tak teda povolil a chlapi urobili na kraji jeho parcely úzky škvárový chodník.

Lenže ísť po škvárovom chodníku, to sa nerátalo, aby nám Palkovič konečne dolámal nohy a nemuseli sme chodiť do školy, bolo treba ísť krížom, cez celú parcelu. Aj vtedy ráno sme išli. Bola jar, roztopil sa sneh a my sme sa zabárali po členky do blata, ale to nám nevadilo, čím viac sme sa zabárali, tým to bola väčšia sranda. Len Dáša už zas začala rumázgať, lebo si zablátila nielen topánky, ale aj tepláky a jej mama, keď musela pumpovať vodu zo studne a prať, vždy vykrikovala: „bodaj ste sa prepadli do pekla aj s vašimi špinavými handrami!“ A práve vtedy, len čo si Dáša spomenula na mamu a jej peklo, sa to stalo. Odrazu sa Adam začal stále hlbšie prepadať pod zem, strašne vrieskal a my, deti, s ním.

„Už je v pekle,“ revala Dáša. „Nie je,“ povedala Žofka, lebo bola z nás najmúdrejšia. “To by sme ho nepočuli, lebo peklo je strašne hlboko, uprostred zemegule.“ To zas minulý týždeň povedal pán farár. Adam spod zeme ďalej reval a my, deti, sme sa, tiež s revom, rozbehli k najbližšiemu domu, k pani Opavskej. Všetci na našej ulici vedeli, že pani Opavská sa s pánom Palkovičom kamaráti, a preto sme chápali, že zbledla a načisto odpadla, keď zistila, že jej kamarát je určite pekelník.

Tak sme s revom utekali k ďalšiemu domu k pánovi Lopušanovi a jeden cez druhého sme mu vysvetľovali, že Adam sa na Palkovičovej parcele prepadol do pekla a pani Opavská z toho umrela. Lenže, pán Lopušan aj keď mal obrovské uši, bol úplne hluchý, ved' sa aj na našej ulici, hovorilo, že máš uši ako Lopušan, veľké a hluché. Tak ničomu nerozumel, len nadával, že sme mu nanosili blato do izby a nech pakujeme do školy a už aj vyťahoval remeň, lebo on nič nemusel počuť a všetko vždy vyriešil remeňom. Na ulici sme konečne stretli normálnu osobu, Ankinu mamu a tá hneď išla priniesť rebrík a vyslobodiť Adama. O pani Opavskú sa nikto nestaral, ani nebolo treba, lebo pri Adamovi bola skôr ako my a už aj vyťahovala z jamy nielen jeho, ale aj všeličo iné, teda poklad.

Medzitým prišiel k plotu aj vartáš z fabriky a ten hneď vystrelil z pištole a tým výstrelom privolal žandárov, lebo sa mu poklad nepozdával. Teda skôr pozdával, boli tam súčiastky, ktoré vo fabrike vyrábali do práčiek

a chladničiek a ktoré mal napísané a pre istotu aj nakreslené na papieri, aby zabránil rozkrádaniu socialistického majetku. Ten výstrel mu potom strhli z výplaty, lebo vystreliť smel iba pre záchranu života a tu nikomu o život nešlo. Teda okrem Palkoviča, lebo Adam tvrdil, že tam, celkom naspodku, videl aj pušky a podľa toho hneď vedel, že nie je v pekle, lebo v pekle pušky neexistujú.

Pani Opavskú nezatvorili, vyviazla iba s podmienkou, lebo jej nedokázali účasť na krádežiach, ale to zas riešili chlapi v krčme, že celé to vymyslela, lebo Palkovič je hlupák, a že ju neprezradil, to si ona uňho dopredu riadne odrobila. Dáša povedala, že mu asi prala jeho špinavé handry, lebo inak by sa aj ona prepadla do pekla. Všetci chlapi v krčme to Palkovičovi želali, lebo všetko pokazil. Každá záhrada napravo končila pri fabrickom plote a niektorí vartáši, hlavne tí noví, ľudoví, pochopili veci na školení tak, že teraz patrí všetko ľudu, aj súčiastky do práčiek a chladničiek patria pracujúcim. No a pracujúci za plotom pestujú rajčiny, papriku, prešujú víno a chovajú prasatá a všeličo iné, čo zas patrí im, vartášom. Aj vedúci vartáš bol ľudový, a preto tomu nešťastníkovi strhol ten osudový výstrel z platu. Načo boli tomu sprostému Palkovičovi k tomu ešte aj pušky. Teraz bude plot strážiť armáda a doplatia na to aj pracujúci, ktorí nemajú kompletne práčky ani chladničky, aj vartáši. My, deti, sme nič nevyšetrovali a to, že tam Opavská bola prvá, aj to, že odpadla, sme si nechali pre seba, lebo Adam povedal, že sa nám to ešte môže zísť, že Opavská býva na strategickom mieste našej ulice.

No a Palkoviča odsúdili na 20 rokov nielen za rozkrádanie socialistického majetku, ale aj za prípravu ozbrojeného boja proti Československej ľudovej republike. Kým vyšiel z väzenia, už bola jeho parcela, ktorá dlhé roky zarastala burinou, dávno zoštátnená, ako aj celá naša ulica a na jej mieste budovali veľký automobilový závod TAZ. No a to, čo sme vedeli na pani Opavskú, to sme nikdy nepoužili, iba možno Adam ako pracovník ŠTB, lebo peklo, je peklo.

Michaela Mondeková Mrvová

JEŽIBABKA NA LOVE

**Ježibabka loví chlapov,
ako s nasolenou riťou.
Chalúpka na stračej nôžke pípne,
budú hody,
večere pri elixíre lásky
a stoporené drevá tancujúce
v peci.**

JESEŇ

**Sen sa mi splnil napoly,
púšť'am šarkana, zbieram gaštany.**

**Úsmev zamrzol mi vo chvíli,
keď šarkan zbláznil sa,
strihol si do chvosta.**

**Zostal červený,
ktovie či od krvi alebo od lásky.**

**Sen sa mi splnil napoly,
už len zbieram gaštany.**

Viera Mikušová Roderová

HONBA ZA ZLATOM

Ludia sú skutočne neuveriteľní. Nepomysleli by ste, akí dokážu byť tajomní, ak ide o nejaké, čo i len nepatrné mámenie. Hory, lúky, pramene a potôčik. Malý, v letných mesiacoch dakedy vyschnutý. A samozrejme oní ľudia.

Žili dve sestry, mali rodiny a z tých rodín vyšli dvaja mladí šikovní muži. Jeden schopný, pragmatik, zručný, ale nadovšetko výmyselník. Nazveme ho Richard. Druhý Peter, takpovediac, trochu „snílek“. Asi prečítal veľa londonoviek. No áno, pýtate sa prečo. Lebo... Prišiel na návštevu k svojmu bratancovi. Vidí - potok zurčí, kamienky, ktoré si bystrinka nanosila rôznych farieb je celá kopa a.... Už sa vidí ako majetný Slovák. Zrodila sa myšlienka, následne plán a...

Druhá návšteva v doline nenechala na seba dlho čakať. „Už mám panvice na ryžovanie zlatááá,“ vykrikoval, len čo vystúpil z auta. Za túto ryžovaciú sadu dal ten človek celkom slušné euráče. „Tak a idem ryžovať.“ Peter stál v potoku, krúžil panvicou, vyhadzoval štrk a kamienky a nič. Vydržal tam veľa hodín. No výsledok nijaký. Richardovi sa ho už zželelo. Išiel do svojej dielne, našiel tam starý medený šraub a ešte čosi zlatavé a napilníkoval kúsok tohto kovu. Na mokrú ruku sa mu piliny nalepili a týmto vyzbrojený, kráčal k ryžovisku. Peter mal práve na panvici nabraté akési čosi. Richard do toho namočil ruku s medenými pilinami, zakrúžil a vykrikol: „Ach, môj Bože, ved' toto sú, skutočne, toto sú zlatinky!“ Museli by ste vidieť tvár zlatokopa. Tešil sa ako malé dieťa čokoláde. „Ja som vyrýžoval zlato. Mám zlatinky. Som zlatokop!!!!“ Slzičky šťastia na tvári a konečne si mohol po dlhej dobe aj sadnúť. Predpokladám, že doteraz nevie, čo za zlatinky má.

A aj keď sa hovorí, že v každom potoku sa zlato nájde, nemyslím, že v tom našom je. Tak sa skončila zlatá horúčka v doline. Domnievam sa, že ani zlatá horúčka na rieke Klondike, ktorá bola najrozsiahlejšia v dejinách, sa tejto súčasnej nevyrovná.

Nie, nie je to koniec príbehu. Prešlo niekoľko mesiacov a bolo potrebné koryto potoka upraviť. Nánosy hliny, štrku a kde akých vetvičiek a dreva, bolo treba povyhadzovať. Jednoducho brigáda. Richard sa pustil do práce a pomáhala mu aj kamarátka Bela, ktorá tiež s potočným štrkom mala akýsi zámer. Nie, zlato nehľadala, ale pri tejto práci sa dozvedela predchádzajúcu príhodu. A zrazu sa okolo začali zbíhať známi, že čo sa robí. Bela ich napravila, že ryžuje a dávala si spokojne potočný štrk do vedierka. Otázky o zlato a zlatinkách však nemali konca a prizerajúci sa hnevali sami na seba, že prečo im to nenapadlo skôr ako Richardovi a Bele. A že teraz nebudú mať ani jednu zlatinku (pretože Richard im prezradil, čo už vieme).

Tak sa skončila honba za bohatstvom na našom malom potoku, ale vidina zlata v očiach niektorých nemenovaných, je doposiaľ. Na záver jedna skutočnosť. Na jeden gram zlata je treba viac ako 3300 zlatiniek. Stáť v studenej vode, zohnutý a dookola krúžiť ryžovacou panvicou... To sa radšej zastaviť v dobrom zlatníctve. I keď... Vyrýžovať si takú malú zlatinku vlastnými rukami, zaručene vyvolá spokojný úsmev na tvári a teplo na duši. Ale jedna zlatinka - človeka z biedy nevytrhne.

SVADBY A SVADBIČKY

Kdesi bola, a určite bola, mladá, zvedavá, krásna. Nečudo, že profesor sa zahľadel a bola svadba. Manželom sa však ich láska minula veľmi rýchlo. On nelenil. Každého pol roka nová deva. Hej a bolo ich ajajáj. Ona začala pracovať v odbore, ktorý milovala. Robila ženy krásnymi. Ale bol tam taký malý problém. Musela dávať veľký pozor na exové priateľky, ktoré chodili k našej Ž na obnovu peknosti. A neskôr aj na rady do života. Že prečo? Prečo musela dávať pozor na termíny? Nesmeli sa u nej stretnúť minulé a terajšie, či už aj budúce frajerky. Už sa v tom ani nedá vyznať. Prvá sa nesmela vidieť s druhou, piata so štvrtou, no tak akosi. Ešte že ich Ž poznala. No poznala ich preto, že s každou jej bývalý prišiel a predstavil dámu svojho života. No áno. Svojej ex. Najlepšia bola druhá profesorova frajerka, s ktorou mal už aj dieťa. Prišla do salónu s veľkým durichom a začala vyčítať: „Keby si viacej bojovala o svojho muža, nemusela som si posrať život.“ Dobrý vtip, nie?

Roky bežali ako klusáci. Nie neostala sama. Nato bola príliš exentrická. Svadobné zvony bili druhýkrát. A aby mala pokoj aj od dobrých rád svojich rodičov, ktorí každý jeden mal už svojho partnera, ale sústavne dozerali na svoje „dieťa“, tak ich poslala na dovolenku k moru. Ale, samozrejme, zaplatila celý pobyt. No aj v tomto zväzku chýbalo šťastie. Manžel ju opustil. Hej, smrť prekročila prah spokojnosti.

Plynul čas. Neostala plačúca. Znova ktosi prišiel. Prijme ho, neprijme? Tento však potreboval pomoc. Zo všetkých strán. Psychickú, finančnú, fyzickú. Pomohla. Ved' ako ináč. Pri tomto pánovi sa však už hrala na naivku. „Áno? Aj variť, šiť, piecť?“ Samozrejme, že všetko v jej domácnosti fungovalo tak ako treba. Naivka nepomohla. A že svadba. „Jój... len to nie,“ spätkovala. „Stačilo, dvakrát stačilo,“ povedala. No ale tretí mal výdrž. A znova popýtanie. Keďže to už bolo po x rokoch, jasne a zreteľne sa vyjadrila. „Teraz nie. Možno niekedy. Ale iba tak, v texaskách pri trekingu, s kyticou z hulera, čo si odtrhnem niekde pri potoku.“ Akože si povedia áno a v prechádzke budú pokračovať.

No čo čert nechcel. Náhodne išli okolo Smolenického zámku a tam reklama: „Sobáš na našom zámku zabezpečí šťastné manželstvo.“ Modrookáň sa na chvíľu stratil (myslela, že si odskočil za strom), ale on prišiel s termínom na svadbu. Ale - s akým termínom. Svadba mala byť na druhý deň. Ha. Šikovná žena zvládne aj taký nekomfortný čas. Nakol'ko vedela, že kamarátka sa vydávala pred týždňom, tak zavelila: „Dones handry na chatu.“ Šaty ako šaty. Kamarátka bola chudšia o 20 kíl. Našej šikovnici to však neprekážalo. Sukňa, ktorá bola pôvodne dlhá, na našej neveste bola v dĺžke midi. Kabátik síce zapla, ale dýchať sa nesmeli. A bol povel „pozor na oči, ak budú lietať gombičky.“ Nech, vydrží. Áno povie na jeden výdych a hotovo. Lenže, problém sa ukázal pri nastupovaní do auta. Nelenila. Sukňu vytiahla až na pás a hotovo. Môžeme. Á... kytica. Tú zobrala neveste pred ňou (no, neokúňa sa). A basta fidli. No, chyba lávky. Synovia jeho i jej pripravili všetko tak, ako sa na svadbu rodičov svedčí. Posedenie, občerstvenie, hostia. Dokonca prišli aj všetci rodičia. Aj ich opakovane neopakovateľné rady.

A tak doteraz naša vydatá rozvedená vdova, baví pri pohári sektu celú bandu v doline. Ale čo je zaujímavé, vždy vyjdú na povrch nové a nové skutočnosti, javy a fakty. Že by na seriál?

Natália Murat Oravcová

Jozef Šelestiak

ÓDA NA HLUPÁKA

Načo ti je, satirik, spravodlivá
zloba?

Na hlupáka postačí obyčajná óda!

KEĎ MYSLÍ TEĽA

Keď pokúša sa myslieť tel'a,
hneď vidí v sebe mysliteľ'a.

ZOPSUTÝ

Žiaľ, je to pravda horká:
Zopsutý kolektív je svorka!

BYROKRAT

Práca je preň hobby!
Hrá nám, že tu robí.

K HVIEZDAM

Zvládnuť dobre raketu,
hviezdy zdravieť za letu,
dosiahnuť až nebies trón,
kontá v bankách – Wimbledon!

SLOBODA STRANÍKA

Vybuchla a zhaslo vo fajke.
Sloboda v straníckej kazajke
lieči si havarijný šok,
už drží hubu, drží krok.

PRAVDA PORAZENÝCH

Pravda víťazi!
- kričia víťazi.
Pravda našich snov?
Žiaľ, len víťazov.

UŤAHOVANIE

**Oni si z nás uťahujú,
každým dňom sú čoraz širší,
nám opasky uťahujú.
Vo svetovej globálriši
objavili našu spásu
v teórii minipásu.
Hádam, do hlavy im vlezie,
miera – tá sa zníži, zvýši...,
človek má však svoje medze.**

KORUPCIA NARUBY

**V tejto veci hierarchia zdola hore
je len fraškou.
Chudobní vraj korumpujú panstvo
kačicou a fl'aškou.**

ČO JE KORUPCIA

**Ked' babka s tristo eurovým dôchodkom
dá lekárovi sto euro,
pečenú hus a fl'ašu slivovice,
aby prispela k záchrane
chorého manžela
- tak to je korupcia!
Ked' mocný zahraničný oligarcha
dáva istej organizácii na Slovensku
na platy a odmeny jej členom
milióny eur,
aby tu presadil svoje záujmy
- tak to korupcia nie je!
To je vraj humanitárna pomoc!
Charita!**

***Správa na webe: Klub spisovateľov v Bratislave prerobil nový spolumajiteľ
na striptízový bar.***

KAR

**Plače básnik, v hrobe otáča sa bard.
Z bašty kultúry je striptízový bar!
Taký je to pokrok: zvíťazil zas rozkrok.**

POSTMODERNÝ HUMORISTA

**Žiaľ, žiadna hodnota v ňom nie je istá,
on neuznáva Marxa ani Krista,
sám nevie či sa smeje a či plače
keď na javisku s holým zadkom skáče.**

SVETOVÝ BAČA

**Môžu byť svetoobčania
takisto svetoovčania?
Ved' majú spoločný zákon!
V ich svete bačuje Mammon.**

Z tlače hlavného prúdu:

***„Dnes aj premiér šíri falošné myšlienky o Starých Slovákoch a zo štátnych
peňazí sa podporujú a publikujú historické výmysly.“ – Michal Hvorecký,
SME, 17. 10. 2015.***

STARÍ A MLADÍ SLOVÁCI

**My sme stále mladý, perspektívny národ
– potvrdil mi mediálne jeden maród.
Starí Slováci vraj neexistovali!
Asi preto sme sa dodnes zachovali.**

**Splodila ma česká matka s franským kupcom,
ale zrodil som sa Slovákom? Vari tupcom?
Aký to kmeň, materčinu milovali?
A či Slovenky ma asimilovali?**

**Národu, čo plahočil sa storočiami v reťazi,
históriu falšovať vždy mohli iba víťazi.**

Ladislav Szalay

PÁN ROHÁČ

Bolo neskoré májové popoludnie, sedel som v redakcii sám, potreboval som dopísať čosi pre rozhlas, keď tu zacengal telefón.

- Roháč, - povedal som.
- Dobrý deň, pán Roháč, - oslovil ma ženský hlas. – Môžete prísť.
- Kam? – spýtal som sa celkom logicky.
- No k nám, do mäsiarstva. Mäsiarstvo na Malinovského. Dostali sme tel'acie.
- Aha, - povedal som.
- Odložila som vám dve kilá, - pokračoval hlas.
- Ďakujem, to je od vás milé.

Začiatkom šesťdesiatych rokov bolo problémom akékoľvek mäso, o tel'acom sa dalo nanajvýš snívajť. Nastala chvíľa ticha.

- Vy... nie ste pán Roháč?

Hlas bol zrazu neistý, bojazlivý.

- Nie, voláte redakciu Roháč.

Pani zrejme odtiahla telefón od úst a komusi v miestnosti povedala, že je t'ava. Podľa všetkého tá t'ava mala nájsť v zozname pána Roháča.

- Prepáčte, - povedala potom do telefónu, - to je omyl.
- Omyl? Nemáte to tel'acie? Najprv ma potešíte a...
- No tak príd'te aj vy, - povedala s akýmsi ul'ahčením.

Moja mama nechcela veriť očiam, dve kilá tel'aciny zo mňa urobili človeka, ktorý sa vo svete nestratí.

SIKULSKÝ GULÁŠ

Začiatkom šesťdesiatych rokov sa náš šéf Tonko Hollý úprimne rozčúlil na odbore tlače ústredného výboru strany. Dôvod: odmietli nás, pracovníkov redakcie, prijať za stravníkov do závodnej jedálne ÚV.

- Sme pracovníkmi vydavateľstva, ktoré je vaše, pracujeme sto metrov od vašej budovy, prečo teda nemôžeme chodiť k vám na stravu?

Nechceli nás, boli sme pre súdruhov úplne cudzí element, ale Tonko sa nedal. Odvolával sa na svoje predvojnové členstvo v strane, mal známych a kamarátov v dôležitých funkciách, a tak nakoniec nás do tej kuchyne prijali a dali nám preukazy na vstup do budovy.

Raz som pozval Vikina Kubala na obed. Viktor do závodky nechodil, mal obedy doma. Chceli sme sa po obede pozrieť na Lurdkú jaskyňu hore na Hlbokej ceste (ústredný výbor bol celkom dolu na tej istej Hlbokej). Tú jaskyňu vtedy nejako vynovili, čosi reštaurovali, chceli sme sa na to pozrieť.

Na obed bol sýty sikulský guláš, chutilo nám. Potom sme vyšli hore. Ani nie po pol hodine sme pocítili črevné problémy, možno to bola kapusta, možno smotanová polievka, ktorú sme tiež jedli. Skrátka bolo treba nájsť riešenie. Pohli sme sa dolu. Pred budovou ústredného výboru sme zabrzdili. Nemusíme bežať ďalej. Cez vrátnicu sme prešli ľahko, vo foyeri mal službu príslušník, ktorého som poznal, často mával službu. Pustil nás ďalej. Vedel som, kde je WC, pred obedom som si tam chodil umývať ruky. Vybavili sme si, čo bolo treba a o desať minút sme odchádzali. Strážca poriadku sa čudoval.

- Niečo ste si zabudli?

Neodpovedali sme a už nás nebolo. Nato hovorí Viktor.

- Mal si mu povedať, že dnes je to bežné s každým hovnom utekať na úvé...

DIEŤA KATKA

Bolo príjemné ráno. Vyklonil som sa z okna, zbadal som Tomáša Janovica, pozeral sa hore smerom ku mne a rukou ma volal k sebe. Bývali sme vtedy v susedných činžiakoch (ja v podnájme) na Miletičovej ulici a videli sme si do okien: mobily ešte neboli.

Obliekol som sa a zbehol k Janovicom.

- Mám dcéru, - zvestoval mi, - volali mi z pôrodnice.

- Všetko v poriadku?

- Áno.

Tak som mu zablahoželal a čakal, že to zapijeme.

- Mal by som ta ísť, - povedal akosi rozpačito.

- To teda určite!

Pozeral kamsi do zeme a potom znova rozpačito vyriekol:

- Nešiel by si so mnou?

- Prečo nie, pravdaže.

Vtedy sa ešte v Bratislave dalo všade dostať autom. Sadli sme teda do voza, zastavili sa v kvetinárstve po dve kytice a zaparkovali pred pôrodnicou na Šulekovej ulici.

Za vrátnicou nás zastavili.

- Spýtaj sa ty, - požiadal ma Tomáš.

- Môžeme navštíviť pani Janovicovú? Porodila včera dcéru Katku.

Pani recepčná pozrela do zoznamu a chystala sa vytáčať číslo.

- Koho mám ohlásiť?

- Manžel a otec, - predstavil sa Tomáš.

Spojenie fungovalo, ohlásila sa sestra z oddelenia.

- Povedzte pani Janovicovej, že má návštevu, prišli manžel a otec. Pošlem ich hore.

Pani recepčná na tom nevidela nič zvláštne.

Vojtech Haring

OBJAV

Pračlovečica Mumu ukladala v jaskyni svoje deti k spánku a jej manželskú polovičku, ktorá zjedla k večeri polovicu šunky z mamuta, začali ovládať no, ako to jemne povedať – erotické predstavy.

- Deti ešte nespia, - vyhovárala sa Mumu, - a som aj unavená.

Frustrovaný Bubu vzal do rúk kúsok blata a pri pokojne plápolajúcom ohníku začal z toho poddajného materiálu formovať predmet svojich túžob. Ženu so širokými bokmi a bohatým poprsím. Táto činnosť ho uspokojovala. Blato pod vplyvom ohňa vysychalo, pevnelo. Bubu pocítil neskutočnú slasť, ktorú po ňom pocíťovalo nespočetné množstvo umelcov. Mumu to spozorovala a do jej duše sa vkradol nepokoj.

- Čo je stebou? – zvrieskla, - čo to máš v ruke? – A hneď mu vytrhla z rúk jeho nový idol.

Chvíľu s ohromením pozorovala hlinenú plastiku a potom spustila:

- Ty sviniar, ty smilník! Ved' je to naša suseda Čuču! – a hodila sošku do ohňa.

Ráno, keď vyhrabala pahrebu, našla Mumu v popole aj krásne vypálenú susedu Čuču. S prekvapením zistila, že je tvrdá ako kameň, takže jej hneď napadlo, že ju otrepe svojmu nehanebnému mužovi o hlavu. To aj pri najbližšej príležitosti urobila a mierne zakrvavenú sošku potom opäť hodila

do ohňa. Keď ráno vyhrabávala pahrebu, zistila, že Čuču je ešte krajšia. Napajedilo ju to, že sa jej to čudo ustavične pletie pod nohy a vyhodila plastiku na smetisko. Tam ju našiel podivín Šušu, ktorý smetisko ustavične prehrabával. Šušu bol tak trochu zaostály, nechodil s ostatnými na lov, ale stále sa živil iba zberateľstvom. Soška ho zaujala.

Na slávnostnej vernisáži sa nehanebne otrčala Čuču. Bubu mal tichú domácnosť a jeho žena Mumu sa pred známymi rozhorčovala nad úpadkom mravov. Ale vynález novej technológie sa už zatajiť nedal. A ľudia ani netušili, že možno práve takto aj ich kedysi stvoril Všemohúci.

KRÍŽOVKÁR

Neviem ako vy, ale ja som zanieteny lúštitel' krížoviek. Považujem to za mentálnu gymnastiku. Naučil som sa písmenkami vyplňať okienka krížoviek. Kríž mám však s tým, čo mám do nich napísať. Keď som bol na internáte a neskôr na vojenčine, tak som do lúštenia zapájal spolubývajúcich. Mongolský pastier na päť? Pojem duše v Egypte na dva? Moje otázky ich otravovali, a tak si postupne hľadali miesto oddychu inde. Napríklad na rajónoch. Keď som sa oženil, pýtal som sa aj manželky. Nemám ti to všetko vylúštiť sama? odvrkla mi a tým to pre ňu navždy skončilo. Neskôr som sa pýtal detí, dokonca aj návštev. Návštevy odchádzali a už neprichádzali, odišli aj odrastené deti a napokon aj žena. Postupne ma opúšťali aj priatelia. Keď som sa s niekým stretol na ulici, tak namiesto pozdravu a obligátneho - ako sa máš, pýtal som si meno francúzskeho spisovateľa na štyri, alebo ázijský poloostrov na osem. Začali ma zd'aleka obchádzať.

Keď ma opustili vaše mladosti, tak nahlásili prestup do krížovkárskej vášne. Keď som v noci nemohol zaspať, lúštil som krížovku. Pri obede, pri večeri, stále krížovka. Najväčší problém sa však vyskytol vo vlaku. Apropo, to som vám ešte nepovedal. Dochádzam vlakom do práce. Pol hodiny tam a pol naspäť. Bežní cestujúci obyčajne hľadajú prázdne alebo poloprázdne kupé. Ja vyhl'adávam plné. Prisadnem si, vytiahnem časopis s krížovkou, prečítam si pomôcky a potom sa rozpačito rozhliadam. Ak sa môj pohľad stretne s pohľadom iného, hneď sa chopím príležitosti. Neviete, prosím

vás, ako sa povie po anglicky strom? Mojej krížovkárskej vášni neunikli ani konduktori. S tým, aké odpovede som dostal, vás radšej nebudem zat'azovať.

Prisahám na vlastnú česť, že nikoho nemienim skúšať, tobôž niekoho zosmiešňovať pred neznámymi spolucestujúcimi. Ale vysvetľujte niekomu, že to je taká nezvládnuteľná vášeň! Keď pôjdete náhodou v preplnenom vlaku a v prázdnom kupé, ktorému sa aj sprievodca vyhýba, uvidíte bezradne sa rozhliadajúceho muža s krížovkou na kolenách a ceruzou v ruke, tak to budem určite ja.

Koloman Uhrík

VÔŇA KAMPANE

Trnavu voľakedy, hlavne na jeseň, charakterizovala Trnávka a jej pach. So začiatkom cukrovarníckej kampane sa jej voda sfarbila na mliečnobielu, lebo cukrovar svoju nečistotu vypúšťal do jej plytkej vody.

Celé veky bolo na jeseň cítiť Trnavu cukrovarom. Presnejšie od roku 1830. Človek sa ráno zobudil a vedel, že je to tu.

Ovzdušie zvestovalo, že sa začala cukrovarnícka kampaň. Z komína, ktorý sa týčil na všetky veže Malého Ríma, stúpал dym, ktorý potvrdil čuchový vnem. Po Hospodárskej ulici tiahli kočiši s vozmi, naloženými repou, čo ponúkalo nám, chalanom, osobitné dobrodružstvo. Ulepiť sa, čo v žargóne značilo za jazdy vyskočiť na doštený furmanský voz a na kúsku sa vzadu zviest'. Odvážnejší – bič vedel nepríjemne poštipať – uchmatli sladkú bul'vu a zavd'áčili sa domácim králikom.

Dospeláci viedli reči, že sa kampaň tohto roku začala akosi skoro (alebo akosi pozde) a tipovali, či sa skončí (prípadne neskončí) do Vianoc, lebo úroda cukrovej repy bola bohatá (alebo slabá). Takto sa tipoval aj koniec zimy, lebo keď sa skončila kampaň, zima sa prehupla do svojej druhej polovice. Cukrovarnícka kampaň mala takpovediac aj ekonomickú stránku, lebo cukrovar prijímal brigádnikov na ten čas sladkej žne. Ponúkala sa príležitosť prilepšiť si k dôchodku, prípadne pre nezamestnaného získať vôbec nejakú prácu.

Vrát' me sa k vôni. Nezabudnuteľný profesor Adam Štrekár nám, gymnazistom, vpravieval, že existujú nepríjemné vône a príjemné pachy. Tak aj kampaň niekomu nevoňala, iným dokonca smrdela, no bolo nemálo takých, čo ju zarad'ovali nad všetky vône sveta. Napríklad zakladateľa slovenského kresleného filmu a skvelého karikaturistu Viktora Kubala staršieho, hoci v Trnave strávil len kúsok svojho života, mesto ovplyvnilo na celý život nie iba našou tvrdou výslovnosťou. Zakaždým, keď počas cukrovarníckej kampane cestoval cez Trnavu, tak na vlúdnej starej stanici vystúpil na minútku z vlaku, naplno si nabral do plúc známu vôňu a uspokojený sa vrátil do „svojho“ jedálenského vozňa, lebo v inom necestúval.

Na náš cukrovar môžeme už len spomínať. Iný náš skvelý pedagóg, pán učiteľ Ladislav Takáč v ľudovej škole pod mestskou vežou nám do hlávok vštepoval, že trnavský cukrovar je najväčší v strednej Európe a každý Trnavčan by mal byť naň hrdý. A dnes? Po niekdajšej pýche mesta nezostal ani ten smrad. Pardon, ani tá vôňa. Ne-trnavčania nám ju vymazali, no nie zo spomienok.

Smradi!

Pavel Pollák

NAJKRAJŠÁ TRNAFČINA

F čem je tá trnafčina taká pekná... Teda za prvé. F tem, že má svoje vlastné slová, keré si robí a viberá a používa svojim vlastným spôsobom. Za druhé f tem, že nigdo, žadni zákon, žadni ústaf jėj ništ nediktuje. Nigdo nemóže nikemu roskazuvat, jako sa má viprávat po trnafskí. S tohoto dóvodu je každí, gdo vipráva a píše po trnafskí, slobodní – aj keď je ženatí alebo vidatá. Je slobodní f tem, jaké slovo použije, a aj f tem, jako to slovo použije. Každí sa móže slobodne rozhodnúť. To potrecé. A poštvrté, nigdo nigde nekuká, za čo bi móhol dat temu, gdo vipráva lebo píše po trnafskí, volajakú pokutu či čo, jako kukajú na tých, čo v rozhlase lebo f televízii lebo na teátri lebo gde „rozprávajú-po-slovenski“. Na tých sa už len čeká, kedí f tej slovenčine spravá volajakú chibu. A nakoniec, na trnafčine je pekné aj to, že ani jejėj gramatika neni volajaká komplikovaná. Už len to, že móže používat len jedno i, je polahoba. A celí ostatní trnafskí správnopis stojí na tem pravidle, keré vimislel už Bernolák: pís, jako očuješ. A tak každí móže viprávat a písat po trnafskí. Stačí, abi mal uši. Čo má teda každí. Práda, toto, čo tu spomínám, sú neni tí jedziné pravidlá, podla keréch tá naša trnafčina ide, ale to ščúleki nescem rozebírat. Šak ani ostatné pravidlá, podla kerích trnafčina ide, sú téš neni volajaké tvrdé, prísne, lebo trnafčina, jako aj každí dialekt, ide hlavne podla zviku. Ale jedno si ešče spomenúť neotpuscím. To je dost dóležité f trnafském správnopise. Je to spodobuvání. V hovorovej forme to človeku aš tak neprinde, neni to tak očut, jako, príkladne, dve (f trnafčine móžu bit možná aj tri) dlhé slabiki, keré idú za sebú, teda neegzistujúci ritmickí zákon. Ale spodobuvání je f písanej forme celkom zajímavá vec. Len tak nafriško spomenem, že sa podla pravidla „pís, jako očuješ“ spodobuje znelá alebo neznelá slabika (spoluhláska) aj medzi slováma. Tak sa spodobujú aj predložki, a to bez ohladu na to, jakí je gramatickí pretpis slovenčini o predložkách „s“ a „z“ a jejích spojení ze štrvtím alebo ze sédmím pádem.

No, ani Štúr to nemislel zle. Téš nemal f téj slovenčine ništ tvrdé, to otkukal od Bernoláka. Akurát, že tá jeho slovenčina bola vácej po stredoslovenskí. Len potom sa to doonzdilo, možná aj preto, lebo neskór – z inakších dóvodóf – sa začalo ukazuvat, že bi možná bolo lepši, kebi sa to

celé vácej podobalo na češčinu, a snát, že aj s tím tvrdím a makkím i. Češčina už tí dve i používala. Ot tedi sa školáci na slovenských školách, chudáci, s tím mosá trápit. Ale šak z nich neubudne, nech sa mladí učá, a né len slovenčinu. Len lúto je mi tých cudzincóf, kerí sa scú naučit po slovenskí. Tím robá problémi nélen tí dve i. Takí Gréci sú zviknutí aj na dve o, či jako to majú. To, že cudzinci scú rozumet a aj viprávat, a možná, že aj písat po slovenskí, to mi Slováci cícíme jako velikú náklonnost od nich, a nemali bi sme sa k ním obracat chrptom, jakože šak nech si užijú. Kebi bola tá slovenčina trochu jednoduchšá, aj oni bi sa s nú ménej trápili. Aj tak v néj ešče zostane dost teho, čo sa už len tak jednoducho zjednodušiť nedá.

Neskaj sa už móžeme, ked bi to náhodú bolo potrebné, o tú slovenčinu opret. To ešče ani Štúr nemohol, opčas (a dost často) si pomáhal nemeckím alebo latinskím slovom, ked bi móhli bit nejaké pochibnosci. Neskaj je to pri téj slovenčine už jednoduchšé. Lebo aj ket šade očúváme, že Trnafčani-Trnafčani, súčasne zme Slováci. Trnafčina je slovenské nárečí.

Teda trnafčina to má s tím jedním i o to jednoduchšé, ket šade píše makké. Šak vedzet, gde jaké i povedat, a aj gde jaké použit, teda šade tvrdé, patrí do fšeobecnej inteligencije každého Trnafčana.

Dalo bi sa ešče velice dlho viprávat a velice moc písat o tem, jako a otkál sa do téj slovenčini, a aj trnafčini, samozrejme, dostali šelijaké latinské a ešče aj grécké zviki, ale teho bi bolo moc na jeden článkuček, to bi móhlo bit možná aj na celú knišku. Ščúleki – zatál – už len tolko k temu jednému i a ge kráse trnafčini jako takej. A – ništ sa nedá robit – písaná trnafčina, teda ket je to na papíri, je tak trochu smíšná. Čo ale na néj je najkrajšé, to je to, že písaná trnafčina je tak trochu smíšná aj pre samích Trnafčanóf.

Preto som si dovolil poslat tento text g vám, g humoristom.

Natália Murat Oravcová

PRIATEĽSTVÁ RADŠEJ BEZ TECHNIKY

Tak si tu v Petržalke žijeme. Online. Alebo stále v kontakte, a predsa mimo – bez bezprostrednej osobnej komunikácie. Kedysi neboli mobily, a všetci sa našli a všetko vybavili. O počítačových vymoženostiach, ktoré sa stále rozširujú, ani nehovoriac.

Natália Murat Oravcová

Stalo sa nejednému, že telefonovali si ľudia, ktorí sedeli vedľa seba v autobuse MHD alebo stáli na tej istej ulici... Četujú spolu susedia, spolužiaci, ale aj príbuzní či priatelia na obrovskú diaľku. Decká a aj mnohí dospelí sa cez internet kontaktujú s cudzími ľuďmi, s ktorými sa odrazu cítia byť blízki. Neuvedomujúc si, že písmenká, slová, holé i rozvinuté vety bez očného spojenia znesú všetko – aj klamstvo a podvod (vid' skresľovanie, či skôr prikrášľovanie svojej osobnosti a zámožnosti, alebo nekalé obchodné transakcie, či skôr zdieranie všemožného druhu).

O to viac sa tešíme z toho, že naša petržalská partia sa stretáva naživo. A pokecáme i poklebetíme si rovnako ako cez mobily či internet. A hlavne sa aj nasmejeme, keďže máme medzi sebou rodených zabávačov. Tých ani katastrofy nezastavia. Miška Hrdopýška už akiste poznáte, nikdy nechýba,

a vždy prvý vytasí nejaký vtip. Menej často medzi nás zavíta tiež veselá kopa, a to Zajko Pajko. Tenká Zdenka sa ozve málokedy, ale zas to má poriadne grády. Bajúzatý senior Ferdiš Nevíš sa pridá ešte zriedkavejšie, ale jeho vtipné pripomienky nemajú chybu! Aj ostatní ako Vinna Nina, Vierka, bledá ako stierka, Urban Turban, Soletka Saša, Tárajka Amálka či Dalibor Výbor (a tiež iní) svojim dielikom násobia kolektívne dobrú náladu v našom kruhu.

Prečo ich spomínam takto menovite? Lebo ide o bytosti neskutočne skutočné, ktoré náš všedný život prifarbujú humorom, svojimi poznámkami, svojím názorom – a ešte k tomu „v priamom prenose“ (podotýkam, že bez poplatkov). Želám vám tiež takéto posedenia v príjemnej atmosfére medzi úprimnými priateľmi, aby sme ľahšie prekonávali ťažké veci.

Vaša Dáša

DOHROMADY TO NIKDY NESPOČÍTAME

Tak si tu v Petržalke žijeme. Rozmerne. V rozmeroch, v ktorých sa pohybujeme, v ktorých dýchame, robíme, robíme si starosti i radosti, prieky i potešenia, v dennodenných (najčastejšie nevyhnutných) počtoch. V rozmeroch spoločenských, politických, (ino)národných, kontinentálnych, medzinárodných i globálnych. Ale aj v rozmeroch sociálnych, pracovných či partnerských a rodičovských atď. Matematicky spočítané: máme sa rozmerne.

Žijeme do rozmerov, ktoré si zaslúžime, do ktorých dovidíme... a tu mi skočil do reči výrečný (aj výročný, lebo už predlho takto „účinkuje“ v našej petržalskej partii) Miško Hrdopýško: „A viete, že naši bratia Česi majú dvoch nových vierozvestcov?“ Kto to ešte nepočul, nemal ani potuchy, nechytal sa jediného stebielka, hoci sa nás to všetkých veľmi zblízka týka. „Volajú sa Etyl a Metyl a priniesli Brailovo písmo!“

„To mi pripomína, že som si nedávno v novšom červenom buse MHD (mimo chodom, je elegantný, ale zmestí sa doň oveľa menej ľudí ako do starých „plecháčov“, no dizajnérov to očividne nezaujímalo), konkrétne v osemdesiatke, všimla (ne)priestor pre vodiaceho psa,“ volne nadviazala Patália Písmenková. „Ja mám štvorky nohy a zmestím sa s nimi na tomto mieste rovno za šoférom akurát.“ Keby mala väčšie číslo topánok alebo so

sebou vodiaceho, teda vidiaceho a vodčieho psa, nesmela by vôbec mať nohy, lebo inak by sa tam nezmestil (ten havo), chcela nám dopovedať. „Jedine, keby to bol vreckový pes,“ napadlo Jarčinmu Karčimu najjednoduchšie – a totálne zminimalizované (to je všeobecný trend dneška) - riešenie, s ktorým určite „kompetentní“ vopred „počítali“.

Ja vám želám, aby ste sa vmestili všade tam, kam skutočne patríte – počnúc oblečením, autom, domom, fitnesscentrom, tanečným parketom, končiac náležitým miestom v robote, v rodine, v obchodných reťazcoch a aj inde – napríklad v dobrých srdciach.

Vaša Dáša

Ladislav Hanniker

SLOVENSKÁ ENIGMA

Tak ma počúvaj, ty korunovaný prokurátorský somár. (Prajem dobrý deň pán generálny prokurátor.)

Kol'kokrát mám podávať trestné oznámenie na toho alkoholika, podvodníka, zlodeja a úplatkára Ruda Stravu z vašej posranej Bratislavy. (Podávam tridsiate ôsme trestné oznámenie na Rudolfa Stravu a jeho manželku Alžbetu, rodenú Kuckovú, bytom Bratislava Teplá ulica č, 28/B.)

Tvoja úplatkárka prokurátorka JUDr. Erika Krkošová, sviňa jedna nenažraná úplatná, klamárka a hnoj tejto spoločnosti, uplatená Stravovcami, dala uznesenie, že krádež zmluvy nie je trestný čin? A čo si tá krava o sebe myslí? (Žiadam o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia dozorujúcej prokurátorky Okresnej prokuratúry v Malom Krtíši, JUDr. E. K. vo veci Pv 432/78 zo dňa 16. decembra 1978, pretože sa domnievam, že toto uznesenie nie je objektívne a v súlade so zákonom.)

Tá sviňa vzala od Stravovej dôkazy, ktoré nemohla mať, a to preto, lebo skorumpovaný notár Blažko doteraz nepohol riťou a neprebehlo normálne dedičské pojednávanie. Nepozrela sa do spisu. len tak strelila, že kúpna zmluva je dobrá a Strava je vlastník. No, videl toto svet? (Rozhodnutie pani prokurátorky nepovažujem za správne, pretože vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho zhodnotenia zadovážených dôkazov. Namietam priet'ahy v dedičskom konaní, spôsobené nízkou aktivitou notára pána Juraja Blažka, ktorý dodnes neukončil Konanie vo veci D 583/1977. Nepokladám za zákonné, aby niekto kúpil nehnuteľnosť, ktorá bola predtým darovaná mne.)

Títo zločinci, podvodníci, úplatkári už 38 rokov klamú, uvádzajú do omylu, podvádzajú a hlavne uplácajú všetkých okresných úradníkov, policajtov, prokurátorov, sudcov a notárov a tí skáču, ako im kážu, lížu im ríte a ja sa nemôžem dovolať mojej objektívnej pravdy. (Mám dôvodné podozrenie, že všetky súdne a správne konania som prehrala len preto, že orgány ochrany práva nekonali objektívne, ale výlučne v môj neprospech. V dôsledku toho

považujem všetkých 18 rozhodnutí, ktoré v tejto súvislosti vydali, za nezákonné a nesprávne.)

Táto okresná mafia drží so Stravovcami a využíva, že ja bývam v Jindřichovom Hrbci v Česku, lebo keby som tam bola, tak by som im všetkým natrhla rit', vzala si klúče od bránky a užívala si môj vlastný dom č. 661. Prečo asi tak držia spolu? No, prečo? Lebo všetci do jedného sú podplatení, skorumpovaní a bývalí eštébáci. Tak je to. (Ja sa domnievam, že príčinou nesprávnosti a nezákonnosti uvedených rozhodnutí môže byť skutočnosť, že ja už štyridsať rokov žijem v Českej republike a nemám inú zákonnú možnosť, len namietat' rozhodnutia, ktoré mi boli doručené, písomne. To mi neumožňuje komunikovať s orgánmi, o ktorých morálnej úrovni a politickej minulosti mám vlastné poznatky.)

Osobitne treba tresnúť po hlave starostovi Konšablovi, pretože to je také nehorázne hovädo, že nemá páru. To on dal klúče od domu, podvodníkom, hajzlom, úplatkárom a zlodejom Stravovým a v roku 1979 ma poslal do prdele, že už je rozhodnuté a ja s mojou dcérou nemám nárok. A on že nespáchal trestný čin? Tak prečo ho porazilo a teraz leží desať rokov posteli ako Lazar. (Namietam tiež rozhodnutie Obecného úradu v Medvedí, sp. zn. 122/79-18 o súhlase na zbúranie polovice domu. Mám za to, že starosta obce vzhľadom na svoj zdravotný stav postupoval nezákonne, v dôsledku čoho by mal niest' trestnú zodpovednosť pre zneužívanie funkcie verejného činiteľa. Som si však vedomá, že jeho dlhodobé pripútanie na lôžko takéto stíhanie a potrestanie v zásade vylučuje.)

Predsa nemôže byť pravda, že dom majú vo vlastníctve svine Stravovci, ktorí mojim rodičom nepodali pohár vody, ale ich neustále napádali a bili a ich synovia sa ich pokúsili 15x zavraždiť. Vykrikovali na nich, že sú úžerní psi a že ich otrávia ako potkanov. (Namietam vlastnícke právo manželov Stravových k domu č. 714 už aj z toho dôvodu, že sa voči mojim rodičom správali agresívne a verbálne ich často napádali. Ich synovia Šaňo a Marek sa dokonca pokúšali mojich rodičov opakovane usmrtiť a vyhrážali sa im závažnými vulgárnymi výrazmi. Nesúhlasím s tým, že ich konanie bolo posúdené len ako priestupok proti občianskemu spoluzitiu.)

Hlavne to nedávaj tým kurvám hnusným na krajskej prokuratúre, pretože tí sa stále oháňajú, že všetko je premlčané a že som sa mala ozvať skôr a nezárabať 30 rokov vo verejných domoch v Českej republike a inej Európe. Lebo aj ja mám kamarátov na najvyšších miestach a keď ani tí nepomôžu, zapojím do toho médiá a Štrasburg. Poznám svoje ľudské a iné práva, ja to tak nenechám. Na Slovensku si nebudete robiť, čo sa Vám zachce, na to ja dohliadnem a budete mať všetci po chlebe. (Dovolím si napokon namietnuť zaujatost' krajskej prokuratúry a jej podriadených prokuratúr v jej služobnom obvode, pretože ich doterajšie rozhodnutia sú podľa môjho názoru v rozpore so zákonom. Osobitne argumenty o premlčaní všetkých mnou oznamovaných skutkov, ktoré som v dôsledku nadmerného pracovného zaťaženia, nemohla podať skôr. V opačnom prípade sa obrátim na mienkotvorné médiá a Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu, pretože rozhodovanie orgánov slovenskej republiky považujem za rozporné s Listinou základných ľudských práv a slobôd.)

Ty fúzatý chmuľo, nezabudni mi napísať, ako si o mojom oznámení rozhodol a to, že si mi zasa raz nevyhovel, mi radšej ani nepíš. Žaneta Lulu Ujlakyová. (Vážený pán generálny prokurátor, záverom si dovoľím požiadať o písomné vyrozumenie o prijatí tohto môjho podania a v zákonnej lehote aj o spôsobe jeho vybavenia. Vopred ďakujem a zostávam s pozdravom.)

Cez slovenskú Enigmu dešifroval: Laco Hanniker, september 2015

Peter Valo

VINCKA ALEBO VINCOVA MALOKARPATSKÁ VÍNNA CESTA

Kam ideš Vinco? Opýtal som sa kamaráta Vinca Šikulu a on odpovedal: „Vinco ide po Vincke.“ „Po akej Vincke?“ „Hybaj a uvidíš,“ žmurkol Vinco a vybrali sme sa z Bratislavy na sever. Vinco spí svoj večný sen v Dubovej, ale po jeho Vincke, ako s láskou volal svoju Vincovu vínnu cestičku, sa vyberáme stále.

**Vincka je zvodná, objatia hodná,
vždy si ju do dna vychutnám.
Vincka je cesta, naša nevesta,
je najkrajšia zo všetkých dám.
Vincka je láska, ale aj maska,**

**s láskou nás k sebe zavolá,
Vincka je naša, malokarpatská,
tá naša cesta vínová.
Keď Vinco zavelí plný chod,
za Vinckou vydám sa rád,
od Rače, cez Limbach, Pezinok,
z Modry do Orešian.
Vlašák a veltlín, silván a tramín,
Rínsky rizling je kamarát.
Malokarpatské pime na zdravie,
tie naše vína mám tak rád.
Tá vínna cesta, moja nevesta,
po ktorej vždy kráčam rád,
Vlašák a veltlín, silván a tramín,
Portugal je môj brat.
Vincka je láska, ale aj maska,
s láskou nás k sebe zavolá,
Vincka je naša, malokarpatská
Vincova cesta vínová.**

Text – Peter Valo, hudba – Jozef Ciller

VIANOČNÉ MORY

**Vianoce, Vianoce tie sviatky lásky,
prinesú úsmevy, ale aj vrásky.
Stromčeky z reklamy, pod nimi dary,
musíš domov priniesť aspoň bon pari.
Pre deti mobily,
plyšové gorily,
i lístky na metro
a štýlové retro.
Všade sú akcie, vianočné časy,
stresový maratón za kúskom krásy.
Vymet' me obchod'ák, utečme z práce,
Ďuro má za euro, Mara má viacej.
Pod našou jedličkou rovnosť byť musí,
u nás, v Amerike, v matičke Rusi.**

**Každý z nás by chcel mať mudrcov kameň,
ak sú dva rovnaké, bude nám amen.
Všetci sa spytujú, kde na to chodím,
v izbe je osemnásť rovnakých hodín.**

**Vianočné akcie, vianočné mory,
pri nich sa zmeníme na choré tvory.
Vianočné akcie, vianočné menu,
rozvadia rodinu a uštvú ženu.**

**Stará mama kapustnicu už vo dverách vetrí,
preventívne protestuje, že je robí vetry.
Naša Marta v sebe zlobu celoročne dusí,
keď vysmáža pre nás kapra, ktorý sa jej hnusí.
dedo Martin v lavóre zmäkčuje si otlaky,
na vianočnej tabuli nesmú chýbať pupáky.
Sestra Saša križuje sa, volá radi Boga,
mak v pupákoch, to je predsa nebezpečná droga.**

**Vianočné akcie, vianočné mory,
pri nich sa zmeníme na choré tvory.
Vianočné akcie, vianočné menu,
rozvadia rodinu a uštvú ženu.**

**Vnúčik Pedro vrta štedro do koláča dieru,
za nami sú sviatky lásky, kšeftovania, mieru.
Jezuliatko uplakané pred dverami fňuká,
obchodníci ružolíci majú plné bruchá.**

**Vianočné akcie, vianočné mory,
pri nich sa zmeníme na choré tvory.
Vianočné akcie, vianočné menu,
rozvadia rodinu a uštvú ženu.**

**Už sa sviatky pomínuli, nastáva rok dlhý,
počas neho posplácame darčkové dlhy.**

HUMOR_ZASINÁČ.SK 2015

Zborník Fóra humoristov pri Knížnici Juraja Fándlyho v Trnave

Zostavila: Benjamína Jakubáčová

Zodp. red.: Lívia Koleková

Ilustrácie: Michaela Mondeková Mrvová

Natália Murat Oravcová

Vydala: Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave

Rok: 2015

Rozsah: 48 s.

Dostupné na www.kniznicatrnava.sk

ISBN 978-80-88695-50-9